DAILY
اراده
د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپانه

سال ششم شماره چهارم
شماره مسلسل ۸۸۵
سه‌شنبه ۱ قوس ۱۳۸۴ هش
۲۰ شوال‌المکرم ۱۴۲۶ ه ق
22 November, 2005

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER
A.M.R.C
سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

PROPERTY OF ACKU

د ایساف وایند:

د مخالفینو بریدونه دایمی نه بلکی موقتی دی

دنړیوالـــو مرســتندویه امنیتی ځواکونو ایساف او د امریکا پـه مشری ائتلافـی ځواکونو ویاند وایی چې دوی ته په کابل او د هیواد په سویل کې دتیرې اونی بمی بریـدونو تـه دورتـه نـورو بریـدونو دسرته رسیدو په تړاو استخباراتی اطلاعات رسـیدلی دی د ائتلافـی ځواکونو ویاند لـه څه مودې راهیسې په دغه ډول بریدونو کې ډیروالی له مخالفانو سره په تګلاره کې یو نوی بدلون وباله دا په پلازمینه کابل او کندهار کې د تیرې اونی له بمی بریدو وروسته په هیواد کـې دناټو پـه مشری یـا ایسـاف او دامـریکې پـه مشری دائتلافـی ځواکونـو ویندویانو لومړنی ګډ خبری کنفـرانس و پـه دې کـې د خبریـالانو ډیرې پوښتنې هم دمخالفانولـه لـورې دبمـی بریـدونو پـه تیره بیـا د ځان مرګـی بریـدونو دکچـې دډیریـدو پــه تـړاو وی دایساف ویاند جګړن اندری ولمیز دا ومنله چې دوی ته دکابل دتیرې اونی له بمی بریدونوورانــدې او وروســته داســې اســـتخباراتی معلومات په‌لاس ورغلی چې ګـواکې مخالفـان دامنیتـی ګواښونو ددی لړۍ دپراخولو تکل لري. ۴مخ

په ملکی موټر باندې د ډزو په اړوند څیړنې

پـه هیـواد کـې دناټو پـه مشری دنړیوالو سوله ساتو ځواکونو یا ایساف ویاند ویلی دی چې ددوی څیړنې دتیرې دوشنبې ورځې ځان مرګی برید څخه وروسته په یو ملکی موټر باندې ډزو په اړوند روانې دی د ایســـاف ویانـــد انــدروالیمس پــرون پــه کابل کې خبریالانو ته وویل چې لاتراوسه په دغه ملکی مـــوټر بانـــدې ددوی دځواکونـو لخـوا دبریـد څرنګـوالی نـه دی څرګند شوی نومړی موټر دکابل ښار په ختیځ کې وروسته لـه هغـې چـې دوه ځـان مرګی بریدونه ترسره شول د ایساف دځواکونو تر ډزو لاندې راغلی و ۴مخ

دستگیری هیروئین و مواد سازنده ان

بـه اثـر عملیـات مشـترك کنــدك پــنجم شـاهراه و ریاست امنیـت ملی ولایـت نیمـروز چهـار خریطـه و ۹۵ کیلـو گرام هیـروئین و پـنج خریطـه و بیسـت کیلـو گـرام مـواد سـازنده هیـروئین در ولایت نیمـروز بدست امـده اسـت یوسـف اسـتانیزی سخنگوی وزارت امـور داخلـه گفت که هفت تن نیز بـه ظن دست داشتن در قاچاق ایـن مـواد باز داشت شده اند او همچنان گفته است نیروهـای امنیتـی چهـار عـراده مـوتر سایکل را نیز از محل کشف و بدسـت اورده انـد اقـای استانیزی گفته است که افراد باز داشت شده به ریاست امنیت ملي ولایت نیمروز انتقال یافته اند تـا در ایـن بـاره از انهـا بازپرسی شود.

سرک شهر قلات به سپین بولدک وصل میگردد

کـار قیرریـزی بـه طُـول بیسـت وپـنج کیلو متـر کـه هزینه آن دو صـد هـزار دالـر امریکـایی بـر آورده شـده هفته آینده در ولایت زابـل اغـاز میشـود اختـر محمـد افضـــل رییـــس احیـــا وانکشاف دهات ولایت زابل گفـت کـه ایـن سـرك شـهر قـلات را بـه منطقـه سـپین بولدك وصل میکنـد پیش از ایـن وزارت احیـا وانکشـاف دهات اعلان داشته بود که بـا اولویت منـدی منـاطق جـاده هـای روستایی کشور را جغل اندازي میکند

سرمقاله

د ځینو بهرنیو ادارو خپل سری به دهغوی

شتون تر پوښتنې لاندې راولی!!

پـه هیواد کـې دښار او اطرافـی ژوندانـه ترمنځ دکـار و بـار بوختیـا، تعلیم، صحت او داسـې نـورو خـواوو تـرمنځ دتـوازن نشـتوالی ددې سبب شوی دی چې هیوادوال دژوندانه دسمبالولو او سوکاله ژوندانـه د جوړولو پـه خـاطر د ښـار پـه لـورې راولیږدیږي دغـه راز دهیواد غیږې تـه لـه مهـاجرت څخـه راغلی هیـواد وال هم دبوختیـا، بی کورۍ او وچکالی دسـتونزو لـه امله په ښار کې ژوند کول غوره ګڼي.

همدا وجـه ده چې پـه ښـارونو او پـه تیـره بیـا پـه کابـل ښار کې دخلکو ګڼې ګوڼې او دترانسپورټ زیاتوالی لـه یـوې خـوا او دلـوړ پـوړو چـارواکو او میلمنـو دتیریـدو، دسـرکونو پـه غـاړو ددکانـدارانو دپـارك ددکاندارانو لـه خـوا د پاسـو لارو دبندیـدو، دبـی حلـه مظاهرو دکیـدون لـه امله دلارو دبندیـدو سـتونزو لـه بلې خـوا دښاریـانو سـتونزې زیـاتې کـړی چـې لاتـر اوسه مسئولو چارواکو پرې غوږونه ګانه اچولی دی او دحل په برخه کې یې لاتر اوسه هیڅ اجراات نـه دی شـوی. دپورتنیـو سـتونزو سـره سـره چـې دښـار سرکونـه د ترانسپورټ داوسنی زیـاتوالی ظرفیت نـه لري دبهرنیـو موسسـو لـه خوا نـه یوازې دا چې پلې لارې یـې بنـدې کـړی بلکـې دسرکونـو پـه راتنګولـو او پـه ځینـو ځـایو کـې یـې پـه بنـدولو پیـل کـړی دی. دبیلګې پـه توګـه دملـی بانـك تـرڅنګ دلـوی واټ راتنګـول او ور سـره جوخـت نـوی جـوړ شـوی او نومول شوی سرینا هوټل سره نه یوازې دا چې په پلې لاره کـې ګـلان کـرل شـوی بلکـې ان سـرك یـې راتـنګ کـړی دی. پوښتنـه داده چـې ولـې دولتـی اړونـده اداري بهرنیـو موسسـو او ادارو اویـا خـو دخصوصی سکتور پانګوالو تـه اجازه ورکړی چـې دسرکونو پلیو لارو په بندولوسره د خلکو ستونزې رامنځتـه کـړی چې دا کـار پـه حقیقت کـې ددولتـی ادارو کمزوری اود لتـه دبهرنیـانو د کوربـه تـوب د قـدرت او خپـل سـری نماینـده ګـی کـوی او دا خپـل سری بـه زموږ اوسنی اداره او د بهرنیـو شتون او مرستې تر پوښتنې لاندې راولـي او پـه مقابل کې بـه یې عکس العملونه راوزیږوي.

دختر افغان برنده جایزه بین المللي گردید

یـك دختـر افغـان در ولایـت کندهار موفق شده است تا جایزه هنـری را کـه از سـوی برنامـه جهانی غذا اهدا میشود بدست اورد این مسابقه درسی و هفت کشور جهان برگزار میشود که شازیه دختر دوازده ساله افغان متعلم مکتب امسال موفق به اخذ جایزه بین المللی نهاد جهانی شده است شازیه یکی از بیسـت وسـه برنـده ایسـت کـه ازمیـان یکصـد و هشـتاد تـن کسـانیکه در دوره اخـر ایـن مسـابقات حضـور یافتنـد برگزیده شده است

دوه غله په ننګرهار کې ونیول شول

دننګرهـار ولایـت جنـایی پولیسو هغه دو تنه غله پرون ونیول چې دروژې په میاشتې کـې دکنـړ دعـامې روغتیـا رئیس یې په کابل کې دروژه ماتې په وخت کې بې هوښه کـړی و او پیسـې یـې ور څخـه غـلا کـړی وی دننګرهـار دامنیـی قومانـدانی دجنـایی څانګې مسوول غلام دستګیر وویـل چـې دغـه دواړه غلـه بهـادر او ولیـد نومیـږي او اعتـراف یـې کـړی دی چـې ددکتر اسدالله صافی څخه یې پنځه سوه امریکایی ډالره او یولك افغانی غلا کړی وی ده ویلی دی چې دواړه غله اوس مهال لـه دوی سره بندیان دی او دا هڅـه روانـه ده تـر څـو ددوی لـه لارې ددوی نـور ملګری هم ونیول شي.

کار قیر ریزی سرک میدان هوایی بامیان آغاز می یابد

کـار قیـرریزی سرك میدان هـوایی شـهر بامیـان همزمان با اغـاز سال نـو ۱۳۸۵ هـ ش آغـاز خواهـد شـد داکتـر عنایـت الله قاسـمی وزیـر ترانسـپورت در دومـین روز هفته حسابدهي دولت گفت که طرح وهزینه ایـن جـاده امـاده شده و از آغـاز سال نو هجری شمسی کار آن نیز اغاز خواهـد شد او گفت که میدان هـوایی بامیـان بصـورت موقـت استفاده میشود اما در اینـده ایـن میـدان هـوایی بـه منطقـه شبسـرتو در خـارج از شهر انتقال میاید.

له وسلو سره ښار ته په ننوتلو بندیز

دهرات والی سید حسین انوری خبر ورکړی دتخت سفر په پیښه خواشنی دی اوله دې ووسته بـه پرتـه لـه امنیتی ځواکونو نور چاتـه پـه هیڅ توګـه لـه وسلو سره ښـار تـه د ننوتلو اجازه ورنکـړای شـي پریکـړه وشـوه چـې پـه هـیڅ ډول دملی اردو سرتیری نشی کولای لـه وسلو سره ښار ته راشی ۴ مخ

په کنړ کې د یو ماین شنډول

تیره ورځ دکنړ ولایت پولیسو یوماین چې لـه لرې واټن څخه کنترولیـږي دخـاص کنـړ او سرکانو دولسوالیو پـه‌لاره کې ځـای پـه ځـای شـوی و تـر چاودنې وړاندې شنډ کړ دکنړ پـه ولایـت کـې دتروریـزم پـه وړانـدې دمبـارزې مسـوول عبدالمتین وویـل چـې دغـه ماین ددولت د مخالفینو لخوا دبې ګناه خلکو دوژل کیدو پـه موخـه ایښـودل شـوی و دنومـوړی مسوول پـه وینـا لا تر اوسه ددغـه مـاین دایښودلو پـه تـور څـوك نـه دی نیـول شوی خودنیولو لپاره یې هلې ځلې روان ی دی دا څـوم ځـل دی چې په دغه لاره کې ددولت دمخـالفینو لخـوا ماینونـه ایښودل کیږي تر دې وړاندې دیوماین دچاودلو لـه املـه پـه همدغـه سـیمه کـې دکنـړ دسـرکانو ولسـوالی دامنیـی قوماندان هم وژل شوی و.

په کندهار کې تریاك ونیول شول

دکنـدهار پـه ولایت کـې امنیتی ځواکونو تیره ورځ شپږ ویشـت کیلو ګرامـه تریـاك ترلاسـه کـړی دی دکنـــدهار دامنیـــی قوماندانی دمخدره توکو پـه وړانـدې دمبـارزې مسوول عبدالخالق ویلی دی چې دغـه مخـدره توکې دکنـدهار ښـار دمیـرویس مینی پـه سیمه کې پـه یـو سـراچه ډولـه مـوټر کـې ځای پـه ځای شوی وو خو د پلټنې پـه مهـال دپولیسـو له لورې ونیول شول دده پـه وینـا ددغـو مخـدره توکـو دقاچـاق پـه تـور درې تنـه نیـول شـوی او اوس مهـال دامنیتی ځواکونو دپوښتنو ګرویږنو لاندې دی.

د راتلونکي پارلمان څخه احتمالي رازیږیدونکي ستونزې

لیکونکی: حنبل

د ټاکنو اوسنیو پایلو په افغاني ټولنه کې دا حقیقت په ډاګه کړ چې په راتلونکي ولسي جرګه او ولایتي شوراګانو کې به جګړه ماران اود ډالرو خاوندان په نسبي توګه برلاسي وي.

د هېواد په مرکز او یو شمیر ولایاتو کې دځینو کاندیدانو پرله پسې نیوکو، ناخوښیو او لاریونونو، د ټاکنو د پنځوسو کارکونکو ګوښه کیدلو، دګردیز له ښار څخه دبډې په تور د ټاکنو ددوو تنو چارواکو تیښتي اود یو شمیر کاندیدانو له خوا د رای شمیرنې بیا ـ بیا غوښتنو دا وښودله چې د ټاکنو په بهیر او پایلو شمیرنه کې ډیرې درغلی شوې اویو شمیر کاندیدانو دبډو او وسلو په زور راتلونکي ولسي جرګې ته لار پیداکړې ده. د بشري حقوقو دخپلواک کمیسیون په حواله له کابل څخه ۲۰ فیصده پخوانیو جګړه مارانو ولسي جرګې او له ولایاتو څخه ۸۰ فیصده جګړه مارانو ولایاتي شوراګانو ته لاره پیداکړې ده.

د ولس په استازیتوب په ولسي جرګه کې د جګړه مارانو، دډالرو خاوندانو او دبشري حقوقو څخه د سرغړوونکو شتون به نه یوازې داچې د ښاغلي کرزي حکومت له ستروګواښونو او چلنجونو سره مخامخ کړي بلکه داسې ډیره ویره شته چې د هېواد اوسني نسبي ثبات په یو ځل بیا له ستونزو سره مخامخ کړي اوولسواکۍ ته به ډیر زیان ورسوي. اټکل کیږي چې افغان اولس به له داسې پارلمان څخه د هوساینې، پرمختګ عدالت او قانونیت په برخه کې هیڅ هم څه ترلاسه نه کړي، ځکه یو شمیر هغه کاندیدان چې دنیشه یي توکو له مافیا، اسلامي تندلارو ګاونډیو او یا نورو هېوادنو سره نږدې اړیکې لري، هڅه به وکړي ترڅو دخپلو ګټو دخوندي کیدلو په توسن دنورو پر ضد یو اپوزیسیون جوړ کړي اوخپلې غوښتنې پر نورو باندې ومني. جګړه ماران به هم هڅه وکړي چې هغه وسلې چې لا تراوسه یې هم له ځانونو سره پټې ساتلې دي اود بې وسله کولو ملي پروګرام ته یې نه دي سپارلې له ځانونو سره وساتي او خپله زورواکي به په خپلو خپلو سیمو کې پر عامه وګړو د پخوا په شان ټینګه ولري. داسې نا تائید شوي رپوټونه شته چې ددولت مخالفین ځینې وسلې د هغو جګړه مارانو څخه لاس ته راوړي چې د ښاغلي کرزي په حکومت کې ډیر واک لري. همدا ډول ددولت مخالفین له ګاونډیو هېوادونو څخه وسلې اوپیسې هم د همدې جګړه مارانو په مرسته ترلاسه کوی، کارپوهان وایي چې داجګړه ماران د وسلو او نیشه یي توکو ددلالانو او قاچاق کوونکو څخه ډیرې پیسې ترلاسه کوي او دهرې ورځې په تیریدلو سره په ټولنه کې په یوه ځواک بدلیږي. ددولتي خبري رسنیو له خولې ویل کیږي چې هره ورځ ډیرې وسلې او همداشان ډیر نیشه یي توکي د قاچاق په ډول د هېواد په سهیلي، مرکزي او نورو سیمو کې دلیږد په وخت کې د پولیسو او امنیتي مسوولینو له خوا نیول کیږي، خو وروسته یې پته نه لګي او خلک په دې نه پوهیږي چې له تورنو کسانو سره څه وشول او څومره سزا ورکړل شوه او هغه نیشه یي توکي څه شول؟ د بشري حقوقو دخپلواک کمیسیون مشرې سیما ثمر په ډاګه کړې چې د روان کال په اوږدو کې دبشری حقوقو څخه دسرغړونې څه ناڅه زر پېښې ثبت او په ګوته شوې دي چې متاسفانه حتی یو کس ته یې هم سزا نه ده ورکړل شوې، دې د داډول پېښو لامل په هېواد کې د قانون او عدالت نه پلی کول وبلل داسی ویل کیږي چې سږ کال د وسلو د قاچاقو بهیر دتیر کال په پرتله ډیر ګړندی شوی او د دولت مخالفین هم په نویو او پرمختللو وسلو سمبال شوي دي او په هیواد دې یې دامریکا تر مشری لاندې ائتلافي ځواکونو او دولتی قواوو ته ډیر مالي او ځاني زیانونه رسولي دي.

د هیواد اوسني سیاسي او فوځي حالات په توندي سره د بدلون په حال کې دي. په ټاکنو کې د کم شمیر خلکو برخه، د بیا جوړونې دبهیر ورووالی، د کورنیو چارو د وزیر علي احمد جلالي استعفی، د شخصي جیلونو شته والی، ددولت د مخالفینو له خوا ددولت پلوه علماوو، روحانیونو، امنیتي او دولتي چاروکو وژل او بمي چاودنې، د طالب اورپکو له خوا د ځان مرګو بریدونو زیاتیدل، په جنوبي وزیرستان کې د طالبانو د تبعیدي حکومت جوړیدل، دګوانتنامو له جیل څخه د طالبانو د وخت د لوړپوړو چارواکو خلاصون اود پاکستان له خوا افغان حکومتی چارواکو ته د څوارلس طالب بندیانو سپارل، د نیشي توکو د تولیداو قاچاق زیاتوالی او په هغه کې د لوړپوړو دولتي چارواکو حتمی لاس لرل، په رڼا ورځ د هېواد په مرکز او نورو سیمو کې د وسله والو ډلو اوډلګیو له خوا غلاوې، وژنې او سړې تښتونې، دقضایي سیستم څخه د خلکو پرله پسې شکایتونو زیاتیدل، د مخالفو جنګیالیو د مړو سوځول او په لسګونو داسې نوري بیلګي چې د ښاغلي کرزي حکومت یې له ستر ګواښ سره مخامخ کړي دي.

راتلونکی پارلمان به هم د کرزي په وړاندې لویې ستونزې را منځ کړي او امکان شته چې په هېواد کې به د ناکاری، زورواکی او بې قانونی لمن پراخه شي او د ښاغلی کرزی دحکومت د ناراضیانو تله به دپخوا په پرتله څوځلې درنه شي. د دغوستونزو او پېښو درامینځ ته کیدو دروند مسولیت تر ډیره بریده د ښاغلي کرزي د نرمې تګ لارې او په هیواد کې د بهرنیو ځواکونو او هېوادونو او په تیره بیاد امریکایانو د ناسمو تګلارو پر غاړه دی.

ښاغلي کرزی چې د ولس او بهرنۍ ټولنې پوره ملاتړ ورسره و، ونشو کړای چې په تیرو څلورو کلونو کې د ولس غوښتنو ته مثبت ځواب ورکړي. ښاغلي کرزي تر ډیره حده پورې د خپلې واکمنی په دوران کې د مقاومت د مشرانو درونـد اعتماد وکړ اوویې نشوای کړای او یایې ونه غوښتل چې زاړه جګړه مارن له فوځي، امنیتي او دولتي مهمو څوکیو څخه ګوښه کړي.

د کورنیو چارو پخواني وزیر جلالي هم داتوان پیدانه کړ چې د هغه لوړپوړو چارواکو نومان او لست افشا کړي کوم چې د نیشه یي توکو په قاچاق کې په مستقیمه توګه لاس لري. د نه تائید شوو رپوټونو په حواله جلالي د نیشه یي توکو د قاچاق او وسله والو باندونو له طرفه شل(۲۰) ځله په مرګ ګواښل شوی و او کله چې د یوویشتم ځل لپاره په مرګ وګواښل شو له خپلې دندې څخه یې استعفي ورکړه.

امریکائیانو هم تر ډیره حده د مقاومت په غوښتنو او خبرو عمل وکړاو هغه څه یې ترسره کړل چې باید نه وای ترسره شوي، په هوایي بریدونو کې د عامه وګړو وژنه، دطالبانو او ددولت د مخالفینو سره د تړاو په تورد یو شمیر بې ګناه خلکو نیول او دګوانتانمو جیل ته دهغو لیږدونه، له بندیانو سره ناوړه چلند او په لسګونو نور داسې عوامل شته، چې په افغاني ټولنه کې یې د بهرنیانو او په ځانګړې توګه د امریکائیانو په وړاندې منفي ذهنیت را پیداکړی دی. دغه ذهنیت د هرې ورځې په تیریدو سره پیاوړی کیږي اوافغان ولس دغو بهرنیانو ته د شک په سترګه ګوري او ددې خبرې جبیره کول بیا وخت غواړي. زما په اند دراتلونکي پارلمان په جوړیدو سره به دا ذهنیت نور هم په پراخه شي.

که ښاغلی کرزی او امریکایان په خپله تګ لاره کې بدلون رانه ولي، حتمي خبره ده چې دوی به له راتلونکي پارلمان سره ډیرې ستونزې پیداکړي او دکرزي حکومت او دبهرنیو ځواکونو شتون به په هیواد کې تر سوال لاندې راولي. ځکه د پارلمان ځینې غړي چې پوره سواد او پوهه نه لري ډیر ژر د ډالرو په مقابل کې دنورو لاسپوڅی ګرځي او افغان ولس به له یو داسی پارلمان سره لاس په ګریوان شي چې د هېواد د ملی ګټو په ځای به د ځانی او یا د نورو هېوادونو ګټو ته ډیر وګوري. د یادولو وړ ده چې ددولت او بهرنۍ ټولنې زیاتره مخالفین ددولت په لمن کې دمهمو څوکیو او واک په لرلو سره ژوند کوي چې زیاتره د نیشي توکو او وسلو په قاچاق، د بشري حقوقو په سرغړونه، اداري فساد، دعامه شتمنیو په لوټ او غصب او له بهرنیو کړیو سره د ناوړه اړیکو په درلودلو تورن شمیرل کیږي او تر ډیره بریده دکرزي د حکوت د کمزورتیا او ناکامیدو سبب ګرځیدلي دی. که ښاغلی کرزی ددغو کړیو له مشاوریت او (اندیوالۍ) څخه ځان و نه ژغوري، نه یوازې داچې هېواد او هېوادوال او راتلونکی پارلمان به، چې څه ناڅه ۱۴۸ میلیونه ډالرې لګیدلي دي، له ډیرو ناوړو ستونزو سره مخامخ شي، بلکه د ښاغلي کرزي شخصیت ته به هم چې په ملي او نړیواله کچه تر ډیره بریده منل شوی او د هیواد داوسنیو حالاتو لپاره د ځینو نورو په پرتله ډیر مناسب شخصیت دی نور هم زیان ورسیږي او له حتمي ماتې سره به مخامخ شي

ACKU

زن را، مادر را، ستایش کنیم!

متصدی: ناجیه "امید" و حسیب

خانم حمیده نوری معلم یکی از مکاتب شهر کابل میگوید: اندک معلومات که بنده از جهان دارم، مردم هر کشور دارای لسان، فرهنگ، عنعنات مخصوص می باشند وروشنفکران، دانشمندان ومسوولین اکثر کشورهای دنیا محنیث مسوولیت در فکر غنا، توسعه و شگوفایی هر چه بیشتر زبان، فرهنگ و کلتور کشور شان بوده ومی باشد و همیشه تلاش داشته اند؛ که فرهنگ و عنعنات پسندیده شان مورد تهاجم فرهنگ بیگانه قرار نگیرد و بخاطر تنویر اذهان عامه و بلدیت هر چه بیشتر مردم خویش به زبانهای ملی شان لغت نامه وفرهنگ های چاپی را تهیه و بدسترس مردم قرار داده اند و گذشته از آن در مراکز تعلمی وتحصیلی نیز در زمینه توجه جدی می نمایند. در کشور ما متاسفانه علاوه از آنکه در قسمت حفظ آن از تهاجم فرهنگ و عنعنات بیگانه کاری صورت نگرفته ونمی گیرد در تضعیف وپس پازدن آن عمدا و یا سهوا از طرف عامه مردم و مسوولین اقدام می شود.

خانم حمیده علاوه می کند که عامل اصلی این مسئله انقلاب هفت ثور، تداوم جنگها، مهاجرتها وعودت دوباره مردم است.

موصوف میگوید جنگ تاثیرات ناگوار خود را در این عرصه گذاشت و در پهلوی آن مهاجرین در هر کشوری که اقامت گزیدند، لسان آنکشور را قسما و یا فیصدی بیشتر آموختند و در باز گشت به وطن کلمات انگلیسی، اردو، روسی وسایر لسانهای را در هنگام صحبت باکلمات دری و پشتو تلفظ نموده و می نمایند. که این مسئله بر هر دو لسان ملی (دری و پشتو) تاثیر منفی داشته و به هر اندازه که کلمات نامانوس لسانهای خارجی با لسانهای ملی یکجا می شود، سقه گی زبانهای ملی را ضربه می زند و متاسفانه عزیزان که از کشورهای خارج آمده اند همچو کلمات را با افتخار و اکت های عجیب وغریب در هنگام صحبت ادا می نمایند.

موصوف میگوید علاوه از مردم عام، مسوولین رده اول کشور بشمول آقای کرزی همینکه در کنفرانس های مطبوعاتی و یا مجالس ثلث و یا نصف شاملین جلسه و کنفرانسها را اتباع خارجی می یابد، فورا سخنرانی را به لسان انگلیسی آغاز می کنند.

در حالیکه اگر رئیس جمهور وسایر مسوولین دولت در مجالس داخل کشور ویا به سطح دنیا به یکی از لسانهای ملی صحبت نماید، به جهانیان می رسانند که افغانها و نماینده گان آنها در هر جا که باشند به زبان وخصوصیات خوب خود افتخار می کنند و اهل مجلس مکلف است، که سخنرانی وی را بشنود و ترجمه آنرا از طریق ترجمان اسماع نماید. به اینگونه زبانهای ملی ما رونق و رسمیت بیشتر می‌یابد.

و بطور مثال می شود از رهبران کشور های هند، ایران، چنین، جاپان، جرمنی ویکتعداد دیگر کشور ها یاد آور شد.

خانم حمید نوری در اخیر ا ز رئیس جمهور اعضای کابینه وسایر مسوولین وهموطنان تقاضا می نماید، اگر در رونق ، شگوفایی، غنا و معرفی لسانهای ملی توجه نمی کنند، با صحبت های خویش بر لسانهای خارجی ویا تکلم به لسانهای ملی آمیخته با کلمات لسانهای بیگانه خود داری ورزیده و بگذارند، که زبانهای ملی در حالت فعلی خود باقی بمانند.

جهانیان به لسان خود افتخار می کنند

اما ما با تکلم به لسان انگلیسی

خشونت در همه جا وجود دارد

خشونت علیه زنان مرز رانمی شناسد و محدود به جوامع خاص نبوده بلکه به اشکال مختلف در همه نقاط جهان وجود دارد.

خانواده پناه گاه و و مامن انسان شناخته می شود به اساس آمار بین المللی بزرگترین کانون خشونت علیه زنان و کودکان بحساب می‌آید.

خشونت خانواده گی به عنوان سو رفتار عمده برای کنترول وسلطه جویی بواسطه لت وکوب ، تحقیر، تهدید و تحمیل واجبار تعریف شده است.

خشونت خانواده گی در اکثر کشور و درمیان نژاد ها، سطوح مختلف مردم اعم از باسواد و بی سواد وجود داشته و عموما متوجه زنان بوده و با اشکال مختلف شانس داشتن زنده گی سالم و راحت را از ایشان گرفته.

به نقل از منابع بین المللی به اساس آمار بین المللي سی الی سی و پنج در صد زنان امریکایی مورد آزار جسمی شوهران شان قرار میگیرند و پانزده تا بیست وپنج در صد آنها توسط شوهر یا دوست پسر خود کشته شده است.

همچنان در کشور چیلی شصت وسه در صد زنان مورد آزار جسمی قرار میگیرند و چهل و یک در صد زنان هندی بر اثر آزار جسمی همسران خود دست به خودکشی می زنند و در بنگله دیش بیش از پنجاه در صد قتل زنان ناشی از خشونت مردان است.

سازمان ملل متحد روز بیست و پنجم نوامبر مطابق چهارم قوس را به عنوان روز بین المللی محو خشونت علیه زنان نام گذاري کرده است. و تلاش میورزد از هرطریق ممکن از جبر ظلم ، خشونت علیه زنان در سراسر جهان جلوگیری بعمل آید اما آنچه گفته شده تاکنون به آن اهداف جامعه جهانی دست نیافته و خشونت به اشکال مختلف علیه زنان بیداد میکند.

هورمونهای مردان زمینه ساز ابتلا زنان به سرطان سینه است

به اساس نتیجه گیری دسته از محققان بالابودن میزان هورمونهای مردان در زنان جوان خطر ابتلا به سرطان سینه را بطور آشکار افزایش میدهد.

محققان اظهار داشته اند که هورمونهای جنسی مردان به طور طبیعی در بدن زنان وجود دارد هر چند میزان آنها بسیار کمتر از مقدار این هورمونها در بدن مردان است.

آنها گفته اند بیشتر نقش بالا بودن میزان هورمونهای مردان در ابتلا به سرطان سینه در زنان تایید شده بود. اطلاعی در زمینه نقش این هورمونها در زنان سنین جوان تر قبل بر این بدست نیامده بود ودر مطالعات جدیدی که داکتر را دو لف کاک از سازمان بین المللی تحقیقات سرطان وهمکارانش در لیون فرانسه، مقدار هورمونهای مردان خون سیصد وهفتاد زن در سنین باروری را که به سرطان سینه مبتلا شده بود. با هفتصد و بیست و شش زن سالم مقایسه کردند، ثابت ساخت، که احتمال ابتلا به سرطان سینه با افزایش تستوسترون و آندروستند یون افزایش می یابد.

همچنان آنها اظهار داشته اند، که خطر مطلق ابتلا به سرطان سینه در زنان زیر چهل سال طی ده سال پیگیری از ۱/۵ در صد در زنانی که سطح هورمونهای مردانه خون آنها پایین بوده به ۲/۶ در صد در زنانی که سطح هورمونهای مردانه خون آنها بالابود افزایش یافت.

این مطالعات در زمینه ارتباط بین سطح هورمونهای مردانه در بدن زنان جوان و ابتلا به سرطان سینه شواهدی قوی ارائه نمود. اما با وجود آن به مطالعات بیشتر نیاز است تا تأثیر تغییر روشهای زنده گی یا سایر مداخلات در کاهش خطر سرطان سینه سنجیده شود.

همچنان به اساس گزارش یک مرکز انترنیتی، تحقیقات نشان داده است که ولادت در سنین پایین نیز مانع بروز سرطان سینه در زنان می شود.

در گزارش مرکز مذکور گفته شده است که محققان کانون سرطان فوکس جیس در فیلادلفیای امریکا در یافته اند که یک بارداری موفق درسنین پایین تر از موثر ترین شیوه های برای کاهش خطر ابتلا به سرطان سینه در سراسر زنده گی زنان است.

بررسی داکتر ایرما روسو روی شمار زیادی از مبتلایان به این مریضی نشان میدهد که یک بارحاملگی موفق تا بیست سالگی خطر سرطان سینه را به نصف میرساند.

محققان قبلی داکتر مذکور وهمکارانش بیانگر آن بود ، که رسیدن سلولهای پستان به بلوغ کامل تنها پس از بارداری موفق صورت میگیرد. و هنگامیکه این فرآیند کامل شود میزان حساسیت سلولها به تغییرات سرطان زا کاهش می یابد و حاملگی در سنپن پایینتر قوی ترین محافظ در برابر این مرض است زیرا تعداد سلولهای نا بالغ را کاهش میدهد.

به گفته داکتر روسو رابطه ای از حساسیت بالا با خطر پذیری زیاد نسبت به این مرض در سنین پایین میان آغاز فعالیت تخمدان و اولین بارداری وجود دارد و در طول این دوره غدد پستانی همیشه تحت تاثیر هورمونهای تخمدانی و هیپوفیزی تغیر شکل می یابند.

رابطه تغذیه زنان باردار و بروز سرطان سینه

بر رسیهای جدید دانشمندان کانادایی نشان داده است که تغذیه مادر پیش از حاملگی و در زمان بارداری نقش مهمی در سلامتی فرزند در سنین مختلف زنده گی دارد.

دریافت های جدید طبی حاکی است که چگونگی رژیم غذایی زن باردار می تواند دهها سال بعد بر چگونگی بروز سرطان سینه در دختران موثر باشد.

دربررسی های اخیر مشخص شده ، مادرانی که حین بارداری، ماهی یا غذاهای حاوی مقدار زیاد اسیدهای چرب (امگا ۳) را مصرف می کنند. امکان بروز سرطان سینه دختران شان تا حدود چهل در صد کاهش می یابد. در ضمن اگر در رژیم غذایی دختران در سنین کودکی جوانی و میانسالی این ماده حیاتی به مقدار لازم و کافی منظور شود، آنها حدود چهل درصد از مبتلا شدن به سرطان سینه در امان خواهند بود.

در عوض باید مصرف اسید های چرب (امگا ۶) که در برنامه غذایی کشور های پیشرفته زیاد است، احتیاط کرد، زیرا نتنها امکان بروز سرطان سینه را کاهش نمی دهد، بلکه اگر در مصرف آن دقت نشود امکان مبتلا شدن به آن افزایش می یابد. گفتنی است، که اسید های چرب (امگا ۶) در غذایی مانند گوشت، تخم مرغ و روغنهای گیاهی به قراوانی وجود دارد.

اسید های چرب (امگا ۳) در ماهی، لوبیا، سایبین، پسته، بادام، و موم پلی یافت می شود.

ACKU

خط لوله نفت روسیه به جاپان احداث می شود

با وجود موانع موجود در راه گسترش روابط سیاسی روسیه و جاپان، ولادیمیر پوتین، رییس جمهوری روسیه، اعلام کرده است که دولت وی به احداث خط لوله انتقال نفت خام به جاپان متعهد است.

رییس جمهوری روسیه که به منظور تلاش برای گسترش روابط اقتصادی با جاپان به این کشور سفر کرده است، در سخنانی در توکیو، پایتخت جاپان، گفت که احداث خط لوله انتقال نفت روسیه به کشورهای حوزه شرق آسیا و اقیانوس آرام، بخشی از نیازهای این کشورها، از جمله جاپان، به سوخت را تامین خواهد کرد

جاپان و چین بر سر مسیر احداث این خط لوله، که مرحله اول آن آغاز شده، به رقابت پرداخته اند.

جاپان مایل است تا این کشور مقصد اصلی در مرحله دوم طرح احداث خط لوله باشد درحالیکه چین خواستار آن است که خط لوله نخست به سوی جنوب کشیده شود و پس از تامین نیازهای نفتی این کشور، به سوی سایر پایانه ها امتداد یابد.

هنوز تاریخ معینی برای آغاز مرحله دوم احداث خط لوله تعیین نشده است.

این خط لوله عمدتا نفت حوزه سیبری را به شرق آسیا انتقال خواهد داد. بخش اعظم ذخایر نفتی روسیه، که مقدار تایید شده آن حدود ۷۰ میلیارد بشکه تخمین زده می شود، در منطقه سیبری قرار گرفته است. تولید نفت خام روسیه به حدود ۹ میلیون بشکه در روز می رسد که این کشور را در زمره تولید کنندگان عمده نفت در جهان قرار می دهد

هرچند روسیه عضو سازمان کشورهای صادر کننده نفت - اوپک - نیست.

ولادیمیر پوتین در سخنانی که در جلسه فدراسیون سازمان های اقتصادی جاپان ایراد کرد گفت که جاپان قطعا از جمله دریافت کنندگان اصلی نفت انتقالی توسط این خط لوله است اما در مورد مسیر مرحله دوم احداث خط لوله اظهار نظری نکرد. رییس جمهوری روسیه هنگام اقامت در جاپان با جونیشیرو کوایزومی، صدراعظم این کشور نیز دیدار و گفتگو می کند. گرچه هر دو کشور کوشیده اند مناسبات اقتصادی و تجاری دو جانبه را گسترش دهند، اما گسترش روابط سیاسی بین آنها همچنان با دشواری مواجه است.

روسیه و جاپان بر سر مالکیت مجموعه جزایری که روسیه آن را کوریل جنوبی و جاپانی ها آن را سرزمین های شمالی می خوانند اختلاف تاریخی دارند. این چهار جزیره در جریان جنگ دوم جهانی توسط نیروهای اتحاد شوروی اشغال شد و روسیه گفته است تنها با بازگرداندن دو جزیره به جاپان موافق است اما جاپان خواستار پس گرفتن تمامی آنهاست.

این اختلاف ارضی باعث شده است تا از زمان خاتمه جنگ دوم تا کنون، جاپان و روسیه رسما پیمان صلح امضا نکنند و از نظر حقوقی، رابطه آنها تنها بر امضای قرارداد آتش بس استوار است.

روسیه چند ماه پیش از شکست جاپان در جنگ دوم به این کشور اعلان جنگ داد و نیروهای روسی جزایر چهارگانه را تصرف کردند

پیش از سفر آقای پوتین به جاپان، صدراعظم این کشور اذعان کرد که بین دو کشور همچنان "شکاف عمیقی" وجود ارد و رییس جمهوری روسیه هم گفت که بر سر بازگرداندن چهار جزیره مذاکره ای صورت نخواهد گرفت.

انتظار می رود در جریان سفر سه روزه ولادیمیر پوتین به جاپان، توافقنامه ای حاوی تایید درخواست عضویت روسیه در سازمان تجارت جهانی به امضای رهبران دو کشور برسد.

در مقابل، مقامات روسیه تلویحا اظهاراتی را در حمایت از تلاش جاپان برای دستیابی به عضویت دایم شورای امنیت سازمان ملل متحد ابراز داشته اند.

اخیرا رییس جمهوری آمریکا نیز، که کشورش همراه با روسیه، بریتانیا، چین و فرانسه اعضای دایم شورای امنیت را تشکیل می دهد، از تلاش جاپان در این زمینه حمایت کرد.

شارون خواستار انحلال پارلمان اسرائیل شد

GETTY IMAGES

در پی انتشار گزارش های حاکی از خروج آریل شارون، صدراعظم اسرائیل، از حزب حاکم لیکود، وی با رییس جمهوری این کشور ملاقات و درخواست انحلال پارلمان را با وی مطرح کرده است

این ملاقات در ۲۱ نوامبر، صورت گرفت و صدراعظم اسرائیل، که با خارج شدن حزب کارگر از دولت ائتلافی و اختلافات درونی حزب حاکم لیکود ادامه کار دولت را دشوار می دید، اعلام داشت که از رییس جمهوری خواسته است تا با صدور فرمان انحلال دوره کنونی پارلمان، زمینه برگزاری انتخابات پیش از موعد را فراهم آورد.

انتخابات دوره کنونی کنست در ماه جنوری سال ۲۰۰۳ برگزار شد و دوره کنونی می توانست تا نوامبر سال ۲۰۰۷ به کار خود ادامه دهد.

موشه کاتساو، رییس جمهوری، پس از دیدار با آریل شارون گفت که صدراعظم گفته است پارلمان کنونی نمی تواند در شکل حاضر به کار خود ادامه دهد و افزود که پس از مشورت با سایر سیاستمداران در خلال روز تصمیم خود در زمینه صدور فرمان انحلال پارلمان را اتخاذ خواهد کرد.

حزب چپگرای کارگر، که دومین حزب بزرگ در پارلمان بوده و اخیرا رهبری آن تغییر یافته است، اعلام داشت که از دولت ائتلافی به رهبری آقای شارون خارج می شود. امیر پرتز، که به جای شیمون پرز رهبری حزب کارگر را در دست گرفته، اعلام داشت که مایل است با برنامه ای حاوی بهبود شرایط اقتصادی در انتخابات آینده شرکت کند اما احتمالا وی انتظار دارد با بهره برداری از شکاف موجود در حزب لیکود، بتواند قدرت را دست بگیرد. گفته شده بود که آقایان شارون و پرتز در مورد زمان برگزاری انتخابات پیش از موعد، احتمالا در ماه مارچ سال آینده، به توافق رسیده اند.

در مقایسه با حزب لیکود، حزب کارگر معمولا خواستار نرمش بیشتری در برابر فلسطینیان برای خاتمه دادن به بحران خاورمیانه است و در گذشته معمولا یا به عنوان حزب حاکم یا شریک اصلی در دولت ائتلافی و یا حزب مخالف اصلی در پارلمان فعالیت داشته است. با خروج حزب کارگر از ائتلاف حاکم، ادامه کار دولت شارون به دستیابی به ائتلاف جدیدی با احزاب کوچکتر، به خصوص احزاب راستگرا، بستگی می یافت که، مانند گروهی از اعضای لیکود، به شدت با برنامه دولت آریل شارون برای خروج از باریکه غزه مخالف بوده اند.

د ایساف ویاند د مخالفینو....

اوس دایساف استخباراتی کارکوونکی د حکومت اونورو موسسو دامنیتی خانګو سره په ګډه ددغو ګواښونو ارزونه کوی سمدستی زموږ باور دادی چې دادایمی نه بلکه موقتي ګواښونه دی ددې په مقابل کې موږ دافغان امنیتی ارګانونو سره په ګډه دپوځی احضاراتو کچه لوړه کړی او دپوستو اوګزمو په بڼه په هغو سیمو کې چې اړتیا لیدل کیږي دسر تیرو حضور ډیر شوی دی دائتلافی ځواکونو ویاند ډګروال جیمس یانس بیا له خپل لوری دکابل او کندهار وروستیو بمی بریدونو ته داشارې په ترڅ کې دا دمخالفانو په تګلاره کې یو نوی بدلون وباله وضاحت یې داو چې مخالفان پداسې بریدونو سره له خپل لوري یواځې دیوه نفر تلفات ورکوی پداسې حال کې چې په وینا یې دافغان او ایتلافی خواکونو سره مخامخ کیدل هغوی ته دسر په درنه بیه پریوزی له بناغلی یانس نه هیواد ته دعراقی مخالفانو دجنګی تکتیکونو د لیږدیدو په اړه هم پوښتنی وشوی ده په ځوا بکې د یو بل ځل لپاره له بهر نه مخالفانو ته دپیسو او وسایلو دلیږدولو دبیلګو دموندلو خبره وکړه خو په دې یې شك و چې دعراقی مخالفانو جنګی تجربې دتکی په تکی افغانستان ته لیږدیدلی وی.

په ملکی موټر باندې...

دغه راز ده وویل چې په کابل ښار کې ددولت د مخالفینو دشته ګواښونو په برخه کې ددوی دخواکونو او د هیواد دملی پولیسو ګډ مرسته روانه ده او نوموړی زیاته کړه چې ددوی ګزمې دکابل په بیلابیلو برخو کې ترسره کیږي او دا هڅه روانه ده ترڅو هیڅ ډول امنیتی ستونزه رامنځ ته نشي.

محاکمه تبعه هالندی به اتهام نسل کشی در عراق

محکمه بین المللی رسیدگی به جنایات جنگی در لاهه، هالند، رسیدگی به دوسیه یک تجار هالندی را به اتهام مشارکت در نسل کشی در عراق آغاز کرده است

ثارنوال محکمه رسیدگی به جنایات جنگی در درخواست خود فرانز وان آنرات، تجار ۶۳ ساله هالندی، را متهم کرده است که با فروش مقادیری مواد کیمیاوی به رژیم سابق عراق در تولید تسلیحات کیمیاوی و کشتار اهالی کرد حلبچه در سال ۱۹۸۸ مشارکت داشته است.

ثارنوال محکمه گفته است که آقای وان آنرات حتی پس از وضع ممنوعیت صدور مواد کیمیاوی به رژیم سابق عراق در سال ۱۹۸۴ همچنان به صدور مواد قابل استفاده در ساخت تسلیحات کیمیاوی به آن کشور ادامه داد

وی به صدور انواعی از مواد کیمیاوی به عراق متهم است که در تولید گاز خردل به کار برده شد و همین ماده نیز علیه ساکنان حلبچه به کار رفت و بیش از پنجهزار نفر از آنان را کشت.

شواهدی که در تکمیل دوسیه اتهامی این تجار هالندی به کار رفته شامل اطلاعاتی است که از علی حسن المجید - مشهور به علی کیمیاوی - به دست آمده است که سرپرستی برنامه تسلیحات کیمیاوی دولت صدام حسین، رهبر سابق عراق را برعهده داشت

فرانز وان آنرات متهم است که در طول جنگ ایران و عراق در سال های ۱۹۸۰ تا ۱۹۸۸، هزاران تن از این نوع مواد کیمیاوی را در اختیار دولت عراق قرار داد.

وی تا قبل از سقوط رژیم صدام حسین در ماه مارچ سال ۲۰۰۳، برای چند سال در عراق اقامت داشت

له وسلو سره ...

پرته د قوماندانانو له ساتونکو څخه.

هغه زیاته کړه دغه پریکړه یې د جنوب غرب دقول اردو د چارواکو او ځینو نورو مامورینو سره په صلاح او مشوره کړی ده زیاته کړه په لومړی ځل یې په هرات کې دضد حوادثو په نوم دیوارګان نوم اوریدلی چا چې له دغه نامه نه په ګډه دملی اردو په عسکرو حمله کړی چې هغه مهال مې د کورنیو چارو دسرپرست وزیر انجنیر ضرار احمد سره دهغه په وینا تیلفونی تماس نیولی هغه په زغرده راته وویل چې موږ په هرات کې دپیښو دضد په نوم کوم ارګان نلرو ځکه نو د هرات والی ژمنه وکړه نه یوازې دا چې له ښاره به یې باسی دا به هم ترې پوښتنې چې په کوم لامل ښار ته راغلی وو.

ERADA
Daily

اراده
زیرنظر هیات تحریر انتشار میابد اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : سهراب دیدار
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان
سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر۹۵)
تیلفون موبایل : ۰۷۰۲۲۲۷۲۶

روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: صدیق الله "صادق" و احمد شاه "وحدت"
چاپ:مطبعه مرکزنشراتی افغان
قیمت یك شماره ۳ افغانی

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Suhrab Didar (Mobil Phone: 070222726)
Composed & designed by : sidiq ullah (sadiq) & Ahmad shah (wahdat)
eradadaily@hotmail.com